

er nogen Udsigt til vilde forandre sig i en nær Fremtid, har forringet sig i saa høj Grad i de senere Aar, at der virkelig her er Tale om et Misforhold mellem Evne og Byrde, der er langt større paa Landet end i Byerne. Derfor er det reiskærdigt, først at lette Trykket for Landbrugerne. Jeg har ikke sagt — her udtaler jeg mig for øvrigt ikke paa Udvalgets Flertals Begne, men jeg tror i øvrigt ikke, jeg vil blive modsagt — jeg har ikke sagt et Ord om, at der ikke ad Nære skulde kunne blive Tale om at lette Byernes kommunale Byrder i et vist Forhold; men det, vi holde paa, er, at Landbruget først og fremmest trænger til en saadan Lettelse, og derefter have vi formet vort Lovforslag.

Det ærede Medlem fremhævede jo de nominelle Poster paa Finansloven, men denne Indvending mener jeg blev slaaet ham ud af Haanden ved den Indrømmelse, jeg gjorde i mit første Foredrag, at jeg meget vel indsaa, at den Finanslov, der maatte komme ud af Folketingets og Landstingets forenede Overvejelser, vilde se anderledes ud end den, der nu er sendt op, og jeg har endog saa regnet den Nedgang i Overstudet, som derved vilde fremkomme, saa rigeligt som til en Million. Derved er der selvfølgelig ogsaa taget Hensyn til de Poster, som det ærede Medlem nævnte som nominelle, og jeg skal minde om, naar man vil hænge sig i Beløbet, at denne Lov opfatte vi som et Supplement til Finansloven, og selvfølgelig vil den endelige Overvejelse af Loven fremkomme i Forbindelse med den endelige Overvejelse af Finansloven, og der er ikke Tale om, at man her vil hænge sig i et ganske bestemt Beløb uden Hensyn til, hvad det virkelige Overstud bliver. Naar den Tanke bliver fyldestgjort, at det Overstud, som fremkommer, anvendes paa den her angivne Maade, ere vi dermed tilfredse. — Jeg skal nu vende mig til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (E. Hage). De Bemærkninger, jeg gjorde til det andet ærede Medlem fra Kjøbenhavn, angaa jo ogsaa til Dels ham, og derfor skal jeg her være ganske kort. Det ærede Medlem mente, at vi havde vist for stor Sparommelighed paa Kommunikationsvæsenets Omraade. Jeg ser ikke, hvorledes det ærede Medlem vil begrunde dette nærmere. Naar han vil se paa Finanslovens enkelte Poster og da særlig paa Posterne paa § 27, vil han se, at der i Aar snarere er anvendt mere end tidligere til ekstraordinære Arbejder til Samfærdselens Fremme; men vi knappede ganske vist noget af her, for at Stigningen i For-

hold til de foregaaende Aar ikke skulde blive altfor stor. Hvis man vil sammenligne, hvad der er opført her paa Finansloven til Samfærdselens Fremme; staar det saa langt fra tilbage fra tidligere Aar, at det snarere er mere end Gennemsnittet. Det ærede Medlem vilde afkræfte min Bemærkning om Toldbestyttelsen ved at henvise til den af Toldreformforeningen udsendte Skrivelse, hvori det siges, at det kun er et Mindretal af Bybefolkningen, som har Tab af Toldbestyttelsen. Men det afkræfter slet ikke, hvad jeg har sagt. Jeg skal i øvrigt ikke indlade mig paa nærmere at debattere denne Paastand. Det er meget sandt, at der er en stor Mængde af Bybefolkningen, som kun har Stade og slet ikke Gavn af Toldbestyttelsen; men sikkert er det dog, at de, som have Gavn af den, ere alle knyttede til Byerhvervene. Og derved er Ulligheden tilstrækkelig paavist. Man kan vel ogsaa nok uden at være enrageret Bestyttelsesmand sige, at indirekte kommer Bestyttelsen ogsaa nok de Bybeboere, hvis Erhverv ikke er direkte beskyttet, til gode derved, at Bestyttelsen drager Jolk til Byerne, hvad der f. Eks. jo er til stor Gavn for de handlende. Thi uden Toldbestyttelse var den stærke Indvandring, som har fundet Sted fra Landet til Byerne til stor Fortrød for Landet, ikke slet, og den har dog været til Gavn for de næringsdrivende i Købstæderne og for Købstædernes økonomiske Liv i det hele. Den har ganske vist ikke været til Gavn for deres kommunale Økonomi, men i mange andre Henseender har den været det; det er jo altid heldigt for de næringsdrivende i Byerne, at Befolkningen vokser, og at der strømmer mange Mennesker til, det er der ingen Tvivl om. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds vilde stadig slet ikke indrømme, at Landkommunerne vare mere behyrdede end Købstadkommunerne. Jeg tror dog, at det slet ikke bliver saa let at komme uden om de Data, som jeg har fremdraget her, navnlig da det ikke kan nægtes, at de snarere ere for gunstige for Byerne end omvendt. Men der er endnu et Moment, som kan fremdrages — der er for Resten mange andre — og som jeg dog skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa. Naar man udregner Købstadkommunernes Byrder, regner man Præstepengene med; men der findes ikke noget saadant paa Landet; og derfor kunde der, naar man vilde være konsekvent, blive Tale om at lægge Tienden til de Byrder, der hvile paa Landkommunerne. Naar man sammenligner det paa denne Maade — og der kunde i alt